

1958 VASARIS Nr. 2

Redaguoja:

Dr. A. Šerkšnas

Leidžia:

Lietuvių Kultūros Institutas

Administruoja:

Nekalto Prasidėjimo Seserys

Prenumerata:

Metams: \$4.00, Atskiras numeris 40 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Raštus siųsti ir visais redakcijos reikalais kreiptis:

Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn.

TURINYS

1. KETURIASDEŠIMT METŲ	33
2. V. Daugirdaitė - Sruogienė, LIETUVA PASISKELBIA NEPRIKLAUSOMA	34
3. Maironis, NEPRIKLAUSOMYBĖ ATGAVUS	35
4. Ig. Malinauskas, KOVOS UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ	36
5. Vytautas Tamulaitis, BŪGNININKO SŪNUS	38
6. V. Jonikas, ALGINA KAPUS DABINA	45
7. Albina Kašubienė, JIE BUDI	46
8. KUNIGO PETRO LAIŠKAI	48
9. ATŽALĖLĖS	49
10. Jurgis Jankus, AUKSINIS VABALIUKAS	52
11. Pranė Tekutienė, KAREIVĖLIS	56
12. KLAUSIMAI - ATSAKYMAI	57
13. SAULĖS JUOKAS	58
14. ŠIMTAS MİSLIŲ BE VIENOS	60
15. Sonė Tomarienė, RASUTĖ IR MEŠKUTIS	62
16. V. Jonikas, MŪSŲ MOKYTOJA	62
17. VASAROS ATOSTOGOS VAIKAMS ir EGLUTĖ	64

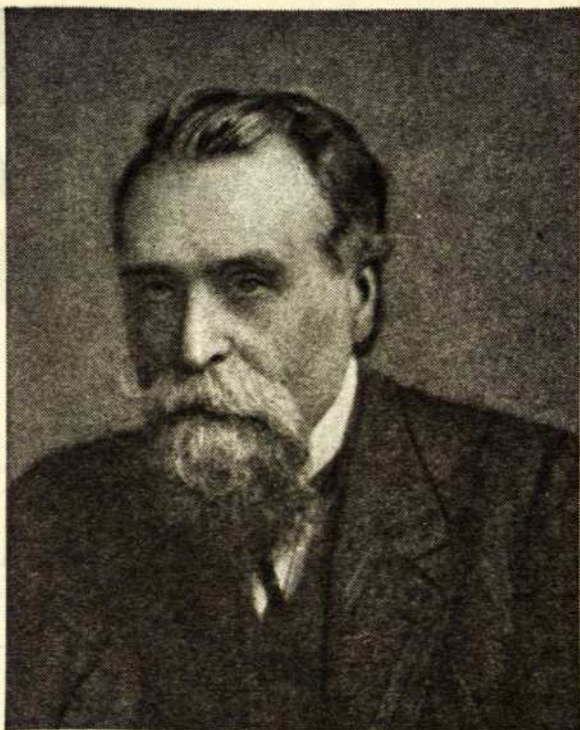
Viršelyje: Laisvės paminklas karo muziejaus sodelyje. ("L. L.")

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn. Editor: Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hwy., Wethersfield, Conn. February, 1958. Vol. 9, No. 2. Subscription: \$4.00 yearly. Single Copy 40¢. Entered as second-class matter at the post office in Putnam, Conn.

Immaculata Press

DR. JONAS BASANAVIČIUS.

Jis pirmininkavo Lietuvos Valstybės Tarybos posėdžiui 1918 m. vasario 16 d., kai buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė. Jis yra Lietuvos atgimimo tėvas.

KETURIASDEŠIMT METŲ

SENOVĖJE buvusi labai didelė ir galinga Europos valstybė Lietuva susidėjo su Lenkija. Tai įvyko 1385 metais, kai Jogaila apsisvedė su Lenkijos karalaite Jadvyga ir tapo Lenkijos karalium.

Keturis šimtmečius po to Lietuva buvo sąjungoje su Lenkija, kuri nuolat silpnėjo ir artinosi prie baisios katastrofos — savos nepriklausomybės praradimo. Pagaliau 1772 m. savo nepriklausomybę prarado Lenkija, o su ja ir Lietuva.

Lietuva tada pakliuvo Rusijai. Beveik pusantro šimto metų lietuviai grūmėsi su savo prispaudėjais rusais, norėdami atgauti vėl savo nepriklausomybę ir valdytis patys. Daug vargo panešta per tą laikotarpį, daug kraujo pralieta, daug gyvybių padėta. Bet tauta nepasidavė, ji siekė galutinio laimėjimo.

Ir atėjo 1918 metai. Vasario 16 dieną Lietuva pasiskelbė vėl nepriklausoma. Šį mėnesį suėjo keturiasdešimt metų nuo to didžio įvykio. Dvidešimt dvejis metus po to lietuviai patys valdėsi, kol pagaliau 1940 m. rusai vėl pavergė. Ir vėl lietuviai kovoja, ir vėl jie nepasiduoda prispaudėjui, ir vėl ateis diena, kada Lietuva pati valdysis.

LIETUVA PASISKELBIA NEPRIKLAUSOMA

V. DAUGIRDAITĖ - SRUOGIENĖ

Pirmajam Pasauliniam Karui besibaigiant, visos Europos tautos troško taikos, ramesnio gyvenimo ir laisvės. Amerikos prezidentas Vilsonas paskelbė visame pasaulyje džiaugsmingai sutiktą mintį, kad kiekviena tauta turi teisę laisvai gyventi ir pati valdytis. Vokiečiai, nors ir juto karą pralaimėsią, bet, vis dėlto, nenorėjo leisti lietuviams pradėti savarankiškai savame krašte tvarkytis. Nežiūrint tos priespaudos, Lietuvos patriotams pavyko 1917 metų rudenį sušaukti Vilniuje viso krašto atstovų suvažiavimą, kuris išrinko LIETUVOS VALSTYBĖS TARYBĄ. Jos pirmininku buvo išrinktas Antanas Smetona.

Vokiečiai vertė lietuvius pasisakyti, kad jie patys prijungią Lietuvą prie Vokietijos. Nors ir vokiečių spaudžiama, Lietuvos Valstybės Taryba 1918 m. Vasario 16 d. paskelbė visam pasauliui, kad Lietuva vėl tampa nepriklausoma valstybe su sostine Vilniumi.

Tuo tarpu vokiečiai vėl pasijuto, nors laikinai, sustiprėję ir nenorėjo pripažinti Lietuvos nepriklausomybės. Pagaliau jie ją pripažino, bet pasiūlė tokias sąlygas, kurios Lietuvą būtų pavertusios Vokietijos provincija. Tik tai kai Vokietijoje prasidėjo revoliucija, Lietuvai pavyko atsikratyti Vokietijos primestų sąlygų.

Iš jų išsivadavusi, Lietuva tuojau pradėjo organizuoti savo valdžią. 1918 m. rudenį buvo sudarytas pirmas Lietuvos ministerių kabinetas, kuris stropiai ėmė tvarkyti Lietuvą. Darbas buvo nepaprastai sunkus.

**JONAS MAČIULIS -
MAIRONIS**

**Savo dainose jis išpranašavo
Lietuvos Nepriklausomybę.**

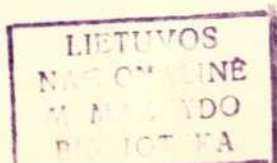
Nepriklausomybę Atgavus

MAIRONIS

*Jauna, laisva, pati savęs valdovė,
Tautų eilėn įstojo Lietuva,
Savu krauju vergijos nusiplovė,
Sutraukius pančius išverme sava.*

*Lyg būtų grįžęs amžius Gedimino
Ir pilkalnių sukilę milžinai!..
Europos vėliai viešpačiai sužino
Lietuvių vardą, skambantį šauniai.*

*Likimą aukštą, Viešpatie, mums skyrei:
Pirmiesiems džiaugtis laisvės spinduliais!
Garbė jums, budrūs šių dienų didvyriai,
Laisvais išvedę šalį vieškeliais!*

Kovos Už Lietuvos Nepriklausomybę

IG. MALINAUSKAS

Kai Lietuvos Taryba paskelbė nepriklausomą Lietuvos valstybę, dar reikėjo ginti ją nuo priešų su ginklu rankoje. O tų priešų buvo daug.

Kariai šaukia rikiuotis

Vokiečiams ėmus kraustyti iš Lietuvos, tuojau užplūdo mūsų kraštą rusų bolševikai. Jiems sulaikyti reikėjo kariuomenės. Bet Lietuva jos dar neturėjo. Tada mūsų vyriausybė suragino gyventojus, kad visi, kurie tik gali, eitų savanoriais ginti gimtojo krašto. Bolševikai jau artinosi prie Vilniaus. Mūsų savanorių buvo dar tik saujalė ir bolševikų sulaikyti jie dar negalėjo. Todėl Valstybės Taryba, mūsų vyriausybė ir dar tik besikurianti kariuomenė persikėlė į Kauną. Čia ėmė plaukti į savanorius ūkininkai ir darbininkai, jauni ir seni, rinkosi ir mokyklas palikę moksleiviai. Visi degė vienu troškimu — apginti tėvynę nuo bolševikų, kurie jau buvo užėmę ne tik Vilnių, bet taip pat Panevėžį ir Šiaulius. Plėsdami kraštą, jie artinosi prie Alytaus, Kėdainių, Telšių ir Kauno. Lietuvai vėl gresė pavojus netekti nepriklausomybės. Bet savanoriai, vos šiaip taip apsiginklavę, tuojau puolė gausingesnius ir daug geriau ginkluotus bolševikus. Kėdainių laukuose įvyko pirmas mūsų ir čia už Lietuvos nepriklausomybę žuvo pirmas kareivis — *Povilas Lukšys*. Kovų buvo ir kitose vietose. Ant Alytaus tilto žuvo pirmas Lietuvos karininkas — *Antanas Juozapavičius*. Pirmosios mūsų karžygių aukos dar labiau skatino likusius savanorius grumtis su priešais.

Lietuvos kariuomenės eilės vis didėjo, karas su bolševikais vis labiau sekėsi. Pagaliau bolševikai buvo nuvyti net už Dauguvos, ir tada su jais padaryta taika.

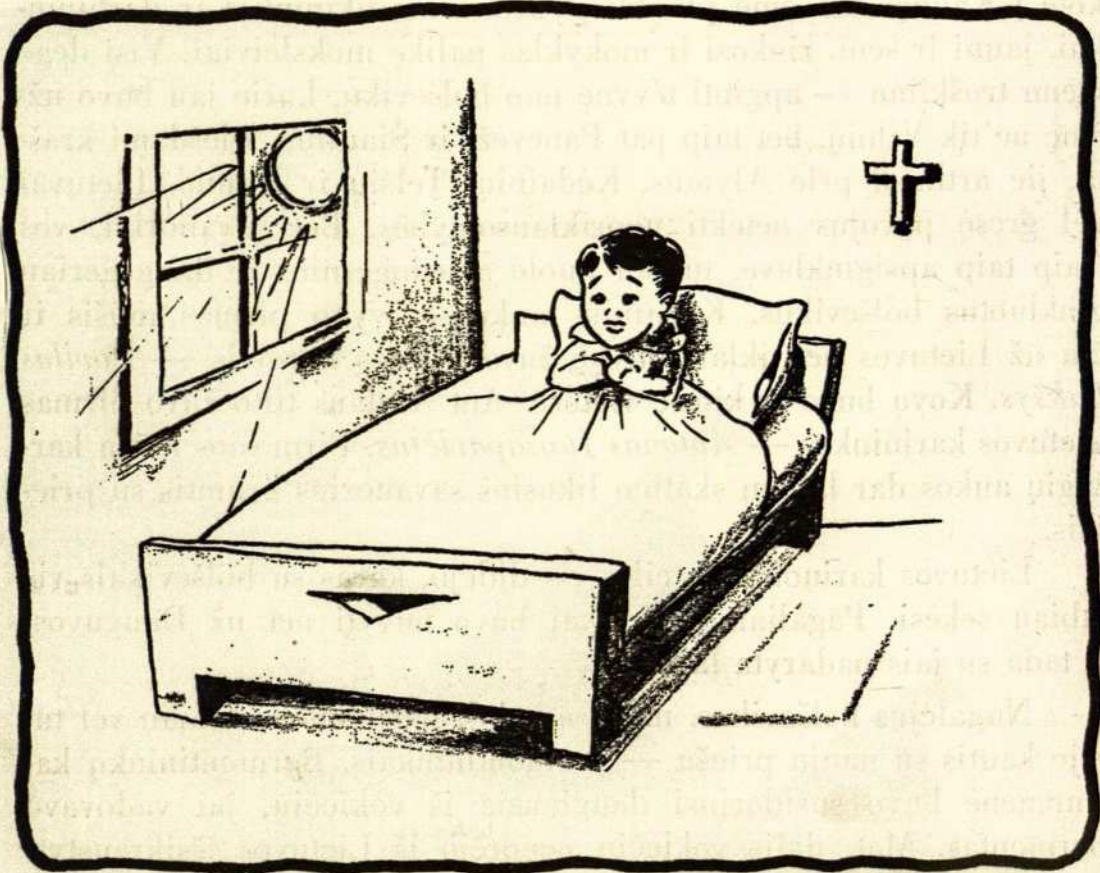
Nugalėjus bolševikus, mūsų narsioji kariuomenė tuojau vėl turėjo kautis su nauju priešu — bermontininkais. Bermontininkų kariuomenė buvo susidariusi daugiausia iš vokiečių, jai vadovavo Bermontas. Mat, dalis vokiečių nenorėjo iš Lietuvos išsikraustyti ir mėgino joje kurtis. Bet mūsų kariuomenė juos prie Radviliškio smarkiai sukūlė ir jų planus išardė. Paskui vokiečiai bijodami, kad lietuviai jų visiškai nesunaikintų, skubiai iš Lietuvos išsikraustė (1919 m. pabaigoje).

Tuo būdu Lietuva apsigynė nuo dviejų priešų. Tik Vilniuje dar sėdėjo *lenkai*. Jie buvo Vilnių atėmę iš bolševikų. Bet bolševikai tuo metu sumušė lenkus ir žygiavo į Varšuvą. Lenkai nusigandę iš Vilniaus pabėgo. Vilnių užėmė mūsų kariuomenė. Bet lenkams vėl pradėjo sektis ir jie bolševikus iš Lenkijos vėl vijo lauk. Bijodami, kad mūsų kariuomenė nepadėtų bolševikams, lenkai pasirašė su mūsų atstovais Suvalkuose sutartį, kuri Vilnių pripažino Lietuvai. Bet po poros dienų lenkai netikėtai užpuolė mūsų kariuome-

BŪGNININKO SŪNUS

VYTAUTAS TAMULAITIS

Būgnininko sūnus tuo metu sirgo ir negalėjo matyti, kas dėjos mieste. Jis gulėjo lovoje su užrišta galva ir dūšaudamas karščiavo. Dideli prakaito lašai ritorsi per įkaitusią kaktą ir veržėsi į akis.

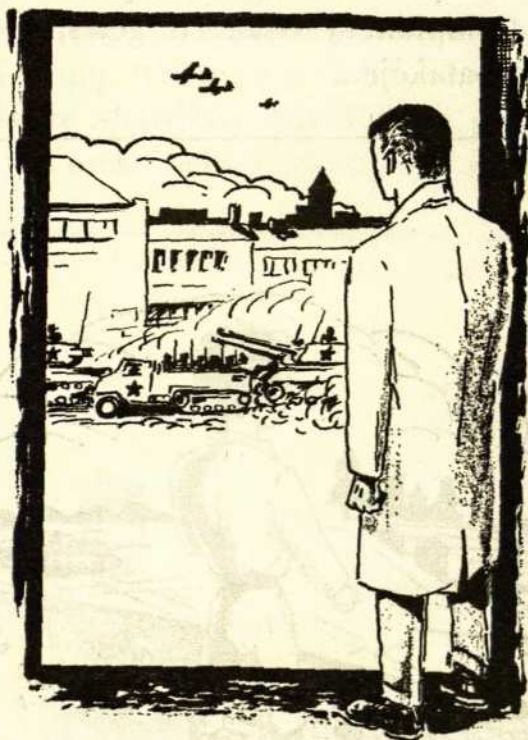
nę ir ją iš Vilniaus išstūmė. Tai įvyko 1920 m. spalio 9 d. Tuo savo žygiu lenkai parodė pasauliui, kad jie nebrangina ne tik žodžio, bet ir sutarčių.

Užėmę Vilnių, lenkai ėmė veržtis ir toliau į Lietuvą. Bet susitvarkiusi mūsų kariuomenė, juos ties Širvintais smarkiai sumušė. Lenkai ėmė trauktis atgal. Mūsų kariuomenę sustabdė svetimos valstybės, reikalaudamos kad abi pusės sustabdytų kovas. Dėl to lietuviai iš savo krašto lenkų visiškai išvaryti nesuskubo. Tuo būdu trečdalis visos Lietuvos su sostine Vilniumi pasiliko lenkų rankose.

Kovose už Lietuvos nepriklausomybę mus stipriai rėmė mūsų broliai — Amerikos lietuviai. Jie tam reikalui sudėjo daug pinigų.

Motina nė karto neleido jam pakilti lovoje ir žvilgtelėti pro langą į kareivinių aikštę. O ten buvo galima pamatyti nepaprastų ir jaudinančių dalykų.

Iš trumpų tėvo žodžių sūnus žinojo, kad į miestą atėjo pulkai svetimos kariuomenės, dar niekad nematytomis uniformomis. Kareiviai žygiavo gatvėmis, važinėjo kriokiančiomis mašinomis, nuo kurių sunkumo linko gatvių grindinys ir drebėjo mediniai priemiesčio nameliai.

Tėvas grįžo pietų pavėlavęs. Netaręs nė žodžio, atsisėdo už stalo. Sūnus bandė jį kalbinti, bet nieko neišgirdo iš kietai suspaustų lūpų. Paskui tėvas pakilo, priėjo prie lango ir, įsmeigęs akis, žiūrėjo į tolumą, kur mėlynavo pavasario dangus. Tai buvo jo tėvynės šviesusis dangus, kuris dabar būgnininko akyse tamsėjo ir niau-kėsi. Juodi debesys neperšviečiamai turėjo tuoju uždengti saulę nuo tų mėlynų kalvų ir klonių, taip pat ir nuo tų mažų trobelių, apkašytų sodų vainikais ten tolumoje...

Berniukas žiūrėjo į pabalusį tėvo veidą norėdamas jame išskaityti viską, kas dėjosį jo širdyje. Bet tų minčių negalėjo suprasti. Tik viena jam buvo aišku, kad tai, kas šiuo metu vyko mieste, turėjo daug ką pakeisti ne tik būgnininko gyvenime, ne tik šitame gražiam kareivinių rajone, bet ir visame krašte.

Kai būgnininko sūnus pasveiko ir išbėgo į lauką, daug kas kareivinėse jau buvo pasikeitę. Takai ir aikštės, apsodintos gėlėmis,

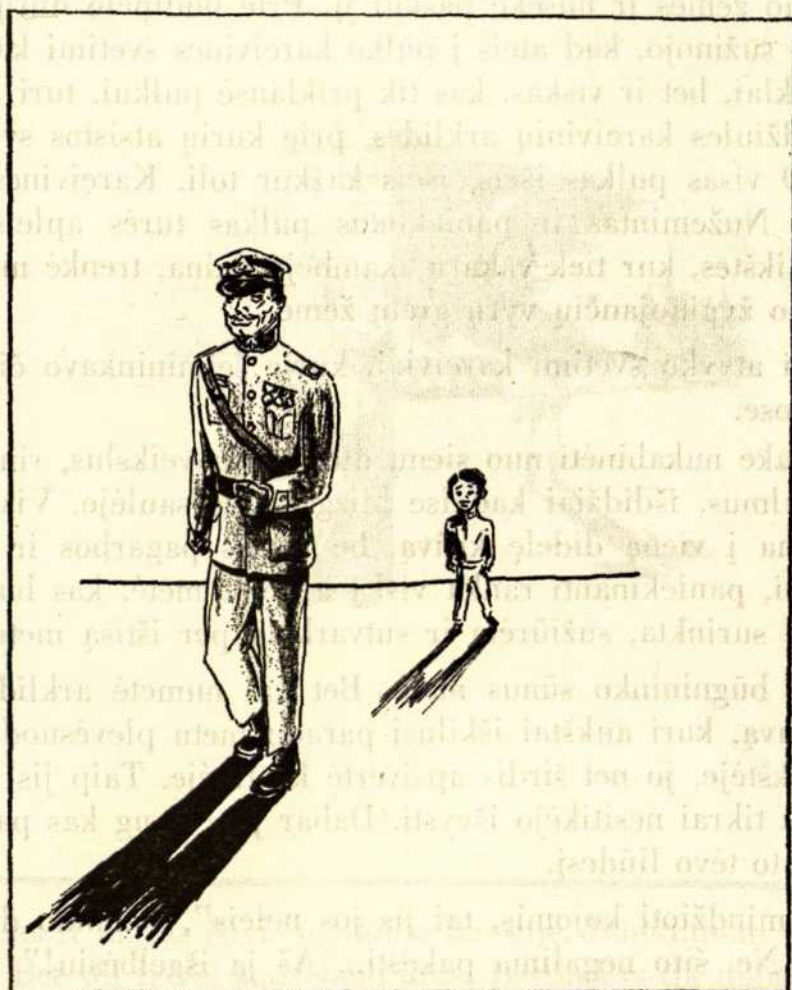
buvo pilnos popiergalių ir šiukšlių. Niekas dabar jų nešlavė ir netvarkė. Didelių ir sunkių mašinų ratai buvo išardę gėlių lysves ir baltus akmenėlius patakėse.

Net aukštas vėliavos stiebas, aikštės viduryje, kuriame plevėsuodavo šilkinė vėliava, buvo neatsargaus važiuotojo nulaužtas. Jis gulėjo sutriuškintas ant suminto gėlių apskritimo, kuriame balti ir mėlyni broliukai, pačiame savo žydėjime, buvo sutrypti žemėse. Taip, taip... Tai buvo žymės baisių, sunkių milžino kojų, be atodairos mindančių ir trempiančių viską: ir gėles, ir žiedus, ir baltus akmenėlius mieloje patakėje...

Kareiviai vaikščiojo būreliais tylūs ir rimti. Susėdę kareivinių aikštėje, jau nešūkavo ir netriukšmavo. Neužtraukė nė karto skambios dainos, o tik ištisas valandas sėdėjo be žodžių, žarstė kojomis žvirgždo akmenėlius, rūkė ir iš piktumo spjaudė. Buvo toks gražus sekmadienio rytas, o jie neapsivilkė savo išeiginių rūbų, nesirikiavo aikštėje į lygias, plienines eiles ir nesirengė eiti į bažny-

čia. Nesimatė nė aptemptomis uniformomis karininkų, kurie žengdavo pirma savo vyrų gretų. Nė vienas jų čia dabar nepasirodė, nors pats metas buvo kareivius rikiuoti. Gal ir jie, kaip ir jo tėvas, parėmę galvas žiūrėjo į tolumą, užsidarę savo kambarėliuose, matydami tą patį tėvynės dangų, užsitraukiantį juodais debesimis, kurių neleido kardu išblaškyti. Kaip buvo skaudu! Neišėjo į aikštę nė vienas muzikantas. Ak, kur dabar buvo jų blizgančios, auksinės dūdos? Ar taip pat rūdijo pažaliavusios, kaip ir jo tėvo būgnas, kuris per daugybę metų čia dundėdavo maršo taktu? Pagal jo galingą balsą šimtai jaunų, tvirtų kojų drebėdavo žemę. Nutilo ir rytmečio trimitas, kuris skardžiai nuaidėdavo per senus kareivinių mūrus. Jo garsai jau nieko nebudino rytmetį, jo aidas jau nevirpėjo

ant sunkių blakstienų, kai raudona saulė kildavo virš žemų priemiesčio stogų. Nyku ir be galo graudu pasidarė būgnininko sūnui širdyje...

Jis atsisėdo ant žemės ir iš didelio nusiminimo ėmė pešioti žolę. Staiga pamatė per aikštę ateinantį pulko vadą. Ak, ir jis buvo visai ne toks. Ėjo nuleidęs galvą, nekreipdamas nė mažiausio dėmesio į tą netvarką, kuri čia buvo. Žili, ilgi jo ūsai, anksčiau taip tvarkingai užraityti, dabar buvo nukarę žemyn ir susivėlę. Lyg po baisaus smūgio ir pralaimėtos kovos, jis ėjo sunkiais žingsniais, net nežiūrėdamas į atiduodančius pagarbą kareivius. Jis, rodos, ko greičiausiai norėjo nususukti nuo jų, lyg būtų kuo nusikaltęs tiems jauniems, geležiniams vyrams, kurie galėjo būti narsumo pavyzdžiu, o dabar tik sėdėjo nuleidę galvas, nieko neveikdami.

Kažkas skaudžiai sugnybo būgnininko sūnui širdį. Jis norėjo net pravirkti. Taip jam pagailo to seno garbingo pulkininko. Jis atsikėlė nuo žemės ir nusekė paskui jį. Prie budinčio durų vienas iš pirmųjų sužinojo, kad ateis į pulko kareivines svetimi kareiviai. Ne tik ginklai, bet ir viskas, kas tik priklausė pulkui, turi būti suvesta į didžiules kareivinių arklides, prie kurių atsistos svetimųjų sargyba. O visas pulkas išeis, išeis kažkur toli. Kareivines užims svetimieji. Nužemintas ir paniekintas pulkas turės apleisti tuos mūrus ir aikštes, kur tiek vakarų skambėjo daina, trenkė maršai ir drebėjo nuo žygiuojančių vyrų gretų žemė...

Tikrai atvyko svetimi kareiviai, kurie šeimininkavo čia, kaip savo namuose.

Jie įsakė nukabinėti nuo sienų didelius paveikslus, rinko šautuvus ir šalmus, išdidžiai kadaise blizgėjusius saulėje. Viskas buvo verčiama į vieną didelę krūvą, be jokios pagarbos ir tvarko. Kokia baisi, paniekinanti ranka viską ardė ir mėtė, kas buvo taip rūpestingai surinkta, sužiūrėta ir sutvarkyta per ištisą metų eilę.

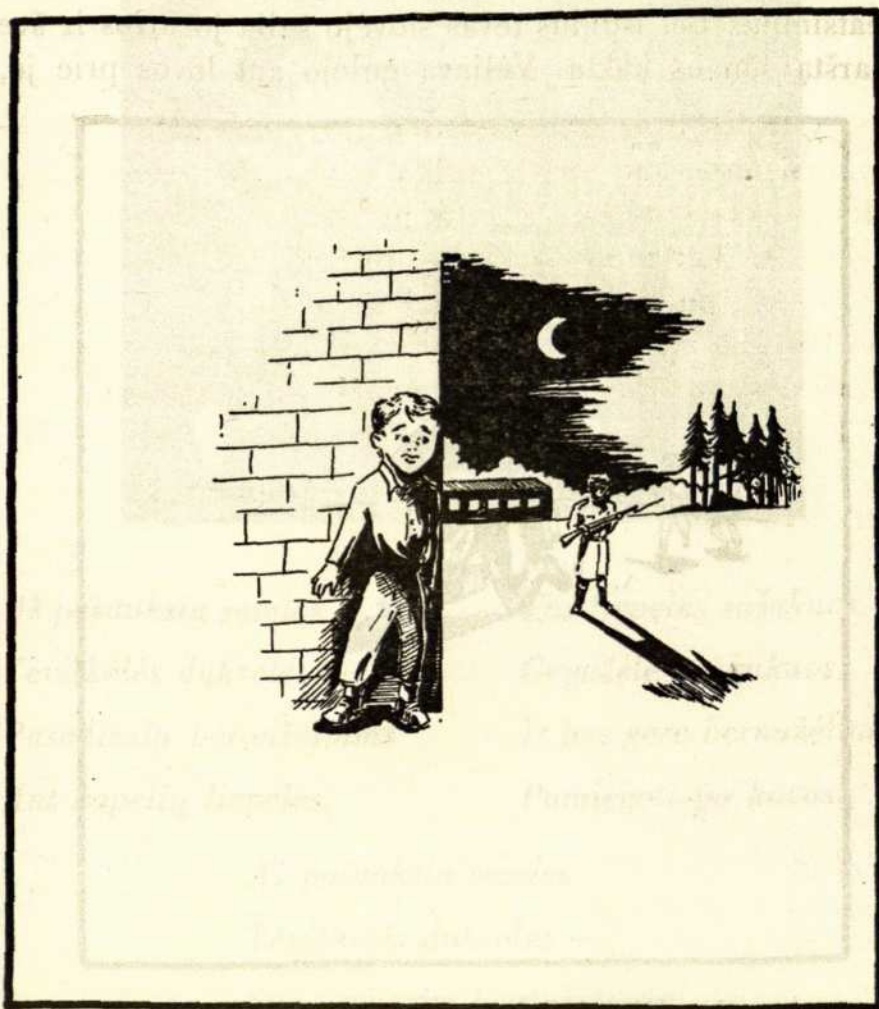
Viską būgnininko sūnus matė. Bet kai numetė arklidėje ant žemės vėliavą, kuri aukštai iškilusi paradų metu plevėsuodavo kareivinių aikštėje, jo net širdis apsivertė krūtinėje. Taip jis išsigando. Šito tai tikrai nesitikėjo išvysti. Dabar jam daug kas paaiškėjo ir jis suprato tėvo liūdesį.

“Ne, mindžioti kojomis, tai jis jos neleis”, sukando dantis iš piktumo. “Ne, šito negalima pakęsti... Aš ją išgelbėsiu!”

Jis laukė tik kol sutems. Kai kareivinių aikštė ištuštėjo ir apriimo, būgnininko sūnus atsargiai pakilo iš patvorio, kur taip kantariai buvo išsėdėjęs visą dieną. Dangstydamasis prietema, jis slinko arčiau prie arklidžių. Antroje pusėje, pro iškritusias seno mū-

ro plytas, lengvai turėjo tilpti jo galva ir pečiai. Jis jau žinojo, ką reikėjo daryti.

Kai tik sargybinis nosisuko, jis voverės šuoliu prišoko prie skylės akimirksniui prisiglaudė prie šaltos mūro sienos. Dar vienas akimirksnis ir jis buvo viduje. Tik ilgai grabinėjosi tamsoje, kol jo piršteliai užčiuopė brangų vėliavos šilką. Širdis taip smarkiai ėmė plakti, kad kraujas tvinkėjo smilkiniuose, o ausyse net spengė. Jis greit susisuko ir susivyniojo ją rankose, paslėpė po švarkeliu prie širdies ir tuo pačiu lengvu šuoliu spruko pro mūro skylę į aikštę.

Vienas ir antras šūvis nuaidėjo tamsoje. Būgnininko sūnus dar vis bėgo. Bet vėl ir vėl sudrebėjo oras. Berniukas tik dabar sukniubo veidu ant žemės, apipiltas deginančio karščio. Griebėsi ranka už peties, tyliai sudejavo, bet ir vėl pakilo. Jis dabar bėgo dar greičiau, stipriai stipriai prie krūtinės spausdamas vėliavą, į kurią sunkėsi iš žaizdos kraujas.

Bet būgnininko sūnus nejautė nei skausmo, nei silpnumo, tik bėgo ir bėgo tolyn į tamsą. Jam rodėsi, kad vėliava išsitiesė ore ir galingai plevėsavo virš jo galvos. Kaip tada, seniai, kai laisvės vėjas plazdeno ją šviesiame danguje, iškeltą aukštai, aukštai. Jam rodėsi, kad jis tvirtai ją laiko rankose, o paskui žengė pulko vadas, pakelta galva ir tvarkingai užraitytais ūsais. Už jo štai eina orkestras, trenkdamas visom dūdom maršą. Išdidus ir laimingas jo tėvas vėl muša, kerta savo būgną.

Kai būgnininko sūnus pravėrė akis, jis nedrąsiai pakėlė galvą ir apsidairė aplink. Kur jis dabar buvo ir kas su juo atsitiko? Jis nieko neatsiminė. Bet išdidus tėvas stovėjo šalia jo lovos ir švelniai glostė karštą sūnaus kaktą. Vėliava gulėjo ant lovos prie jo, dar

drėgna nuo kraujo. Būgnininko sūnus atsargiai palietė ją pirštais ir lengvai lengvai atsiduso. Ji buvo išgelbėta. O ateis, išauš diena, kada vėl ją neš savo rankomis, drąsiai kels aukštyn į skaidrų pavasario dangų, į kurį dabar taip liūdnai žiūrėjo pro langą jo tėvas. Tikrai, tikrai ją neš ir kels, o ji dar skaisčiau žerės savo spalvomis naujo ir šaunaus pavasario saulėje, kuris sutriuškins, sulaužys ir numes kietą verguvės ledą...

ALGINA KAPUS DABINA

V. Jonikas

Aš pašauksiu seseles

Tėviškėlės dukreles —

Pasodinsiu bernužėliams

Ant kapelių liepeles.

Tos liepelės sušakuos,

Gegužėlės užkukuos

Ir bus gera bernužėliams

Pamiegoti po kovos.

Aš pašauksiu seseles

Tėviškėlės dukreles —

Suposmuosim bernužėliams

Karo žygių daineles.

JIE BUDI

Albina Kašiubienė

Vasario mėnuo. Žiema. Šalta. Milijonais žvaigždžių dangaus skliautai nusėti. Lyg aukso skraistė supa žiemos rūbą baltą. Žvilga deimantų akelėm sniegas, kaip eini vienišas tarp tuščių laukų. Apšidairai — vien sniego plotai. Kasdien dar vis daugiau pasninga ir šąla. Ledo žvakėmis apkibę palangės, o langų stiklai ledinėmis gėlėmis pražydę.

Naktis. Žvarbu ir šalta. Laukuose nyku, o miške gal vilkas tik sukaukia, alkį pajutęs.

Kazlų Rūda. Geležinkelio sidabriniai bėgiai žvilga mėnesienoj ir tiesiasi stoties link. Iš abiejų pusių supa miškas. Pamiškėje tarp eglių, kiek toliau nuo kelio, tarp supustytų pusnių pūpso trobelė. Netoli daržinė ir tvartai. Viduje trobelės spinkso sienoje pakabinta lemputė, traška sausos skujelės ugnyje, verda vakarienė. Tai našlės Petrienės namai. Trobelė tokia maža, kiemas aptvertas pynučių tvora, netoli vartų Margis sukinėjasi.

Petrienė dar nebemiega, nors jau veloka. Ji laukia. Pamažu tvarko Algimanto baltinius.

Teta Agnė dar sukinėjasi čia pat po trobą. Ji jau ir margąją pamilžo ir šviežiu pienu baltinta vakarienė kvepia.

Staiga sugirgžda varteliai ir Margis iš būdos iš šokęs nė neamtelia tik unksčia, lyg glaustosi iš džiaugsmo. Petrienė greit įtraukia sienoj žiburėlį ir skuba per priemenę prie durų.

— Tai tu, brangusis sūneli! O Dieve, dar sveikas ir gyvas, tu mano mielas vaikel!

— Aš, mama čia! Kur Bronius, kur Marytė, kaip jums sekasi?
— Beria klausimus visus iš karto Algis.

Nespėja motina visko išdėstyti. Širdy vien džiaugsmas pinasi su malda ir baime. Teta Agnė skuba su šiltu viralu ir užkandžiu, o laiko taip nedaug. Petrienė nenuleidžia akių nuo sūnaus, skuba, riša drabužius ir maistą taip brangiam svečiui.

— O, mama, nesirūpink! — Ramina motiną Algis.

— Aš ne vienas tenai. Negaliu visko apsakyti, trumpa laiko, bet už nekaltų brolių ir seserų vergijos pančius ir mirt nebaisu. Ką gi mes turim?! Nieko! Apart skausmo, baimės ir persekiojimo. Tat geriau į kovą. Temato pasaulis, tepadeda Dievas ir teisybė teatveria akis.

Skuba Algis, žodžius beria, sudie, motinai jau taria ir meilės bei palaimos lydymas išnyksta tamsoje. Skuba dar greičiau. Čia pat netoliese rūpestėlio ir džiaugsmo kupina atvers jam duris Gražinutė, kuri jo sieloj pavasariu pražydus... Ir tos amžinai žalios rūtos daržely dar daugiau duos pasiryžimo kovai.

Mėnuo dar vis danguje žvaigždeles saugo ir miško medžiai ošia. Naktis — diena partizanui. Ir štai Algis vėl kuopoje pas vyrus.

Čia išpuošta, sniege išrašyta: “Už laisvę Tau, budim Tėvyne!” Laisvę ošia miško pušys, himno žodžiais sako: “Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse”...

Viktoras jau stiebą paruošęs iškelt vėliavai trispalvei.

Ugnis dega, užmaskuota, traška sakuotomis šakelėmis išmės-dama po vieną kitą kibirkštį į viršų.

Algis partizanų kuopos vadas. Jo mėlynų akių žvilgsnis mato visus savo vyrus. Vieni sargybą neša, kiti vykdo įsakymus.

Šiandien visi susirinko čia prie šventės stalo.

— Laikykimės, — taria Algis.

— Štai liko mūsų tik saujelė. Beržo kryželiai ir žalios samanos jau ne vieną iš mūsų tarpo pridengė mirusį už laisvę.

— Miršta broliai, sesės Sibiro vergijoje, veža motiną, tėvą Kazakstano traukiny. Kas beliko mums?! Kova už laisvę iki paskutinio atodūsio. Štai šiandien vėl 16-ta vasario, Lietuvos Nepriklausomybės diena, švenčiama tarp žalių miškų!.. Stiebias rytą lieknos pušys, tarsi maldai. Dega altoriuos visos žvakės, tarsi giesmei kur paguos. Klaupias maldai partizanai mūs Tėvynės Lietuvos, tarp žalių eglaičių, krūmų, alkio, šalčio ir žiemos.

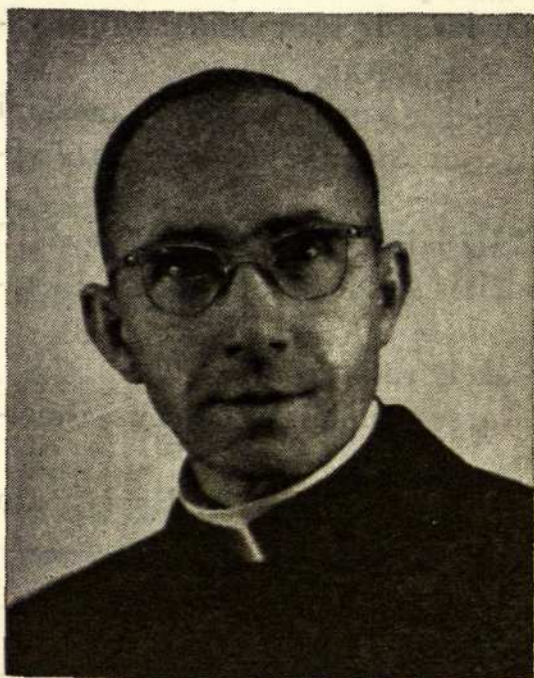
Algis vėliavą iškėlęs mūs trispalvę Lietuvos su kuopa prisiekia vėlei ginti laisvę mūs tautos.

Aidi maldos iš krūtinių partizanų mūs šalies, laisvės priesaika išplaukia tik iš kenčiančios širdies.

Už Tave, tėvyne miela, už sodybas už namus, už žaliąsias rūtas ir už tėvus, kryželius.

KUNIGO PETRO LAIŠKAI

Mieli broliukai ir sesutės,

Ar jūs norite būti mylimi ir gerbiami? Juk taip? Jūs norite, kad visi jus mylėtų ir gerbtų. Neužmirškite tik, kad meilės ir pagarbos žmonės veltui nedalina — ją reikia įsigyti. Bet kaip? Paklauskite.

Aną dieną siauroje gatvėje sutikau kokių 10 metų berniuką. Eina pamažu ir verkia. Man labai jo pagailo. “Ko verki, mielas?” — prieš

įs paklausiau. “Niekas manęs nemyli, visi mane bara”, — vos ištarė berniukas ir dar labiau ėmė verkti. Paėmiau jį už rankos. Berniukas apsišluostė ašaras ir nurimo. Netrukus įėjome į jo namus. Jo mama papasakojo, kaip viskas atsitiko. “Vyresnė už jį sesutė pasakė jam, kad nemėtytų savo rubų, bet pasidėtų į vietą. Jis supyko ir spiovė jai į veidą. Pamatė tėvelis ir jį stipriai pabarė. Štai kodėl jis verkia. Nebežinome jau ką su tuo vaiku ir bedaryti: piktas, viskas jam nepatinka, nieko neklauso”.

Mano mieli, jeigu ir jūs būsite tokie, kaip tas berniukas, tai ir jums reikės verkti, kad niekas jūsų nemyli. Meilę įsigyti yra nesunku, nereikia nei pinigų, nei vargo. Reikia tik turėti gerą širdį. Mylėk savo tėvelius, savo brolius, sesutes, savo mokytojus, mokyklos draugus. Su visais maloniai kalbėk. Niekuomet nebūk piktas, susiraukęs, bet visuomet malonus. Nė vieno neįžeisk. Būk geras net ir tiems, kurie tau labai negerai. Jei toks būsi, visi tave mylės ir tu būsi laimingas.

Tuo tarpu sudievu. Kitą kartą vėl parašysiu.

Jūsų Kunigas Petras

PIRMASIS SNIEGAS

*Išsūpavo vėjas debesėlį
Ir pabėrė
Ištaršytų snaigių baltutėlių,
Kad sušvistų ir pražystų
Ramunėlėm*

*Ant takelio pamiškėlėj.
Bet nusijuokė saulutė
Ir nuglostė
Žemės skruostą,
O sniegulių baltaveidžių —
kaip nebūta.*

D a i v a N a u r a g y t ė

Einu į mokyklą Lake Shore bulvaru, kuris vis šlapias ir šlapias. O pravažiuojančios mašinos, jei nepasisaugosi eidama šaligatviu, žiūrėk, gerokai aptaškys.

Bet šį kartą atėjo galas. Sulaukėm pirmo sniego, kuriuo aš taip džiaugiuos. Vakar iš vakaro pradėjo kristi, kaip jazmino žiedai didelės snieguolės. Skraidė jos, maišėsi kur kuri norėjo, viena kitą pralenkdamos skubėjo... Štai seku pro skaityklos langą vieną snieguolę. Neša ją vėjas, į lango pusę, ne, ji skrieja tolyn, vėl puola į lango pusę ir, rodos, kris man į veidą, bet, padarius tartum sukinį, krito ant tako. Štai eina vaikas ir ją sumindo. Krinta vis daugiau ir daugiau ir žemė pasidaro balta, balta...

Kaip gražu! Pirmasis sniegas. Kiek džiaugsmo vaikams. Tuoj pasipylė vaikučiai su rogutėmis. Vieni traukė tuščias rogutes ir krykštė, kiti atsigulė pilvu ant rogučių ir kojomis pasispirdami slinko į priekį. Bulvaru mašinų judėjimas sulėtėjo. Slenka vora, tartum, pūkšdamos, kad negali viena kitą pralenkti. Šiandien jau smagu eiti ir mes, nors didelės, vistiek norim šaligatviu paslidinėti. O mokykloje, kada pamokos pasibaigė, puolėm visos į kiemą pasimėtyti sniegais. Viena už kitą griebėm sniego gniūžtes ir svaidėm. Svaidėm ir krykštėm, kuri daugiau suspausim sniego kamuolių. Rankos ir veidas paraudonavo. Uždusdamos alsavom ir žvelgėm į langą, ar mokyklos seselės tai mato... Juk taip smagu! Tai pirmasis sniegas.

INGRIDA STASAITĖ

MIJULĖS IR VILYTĖS PASIŽADĖJIMAI 1958 M.

1. *Augsim didelės
Būsim gerulės
Dievą, Tėvynę mylėsime*
2. *Tėvų klausysim
Mokytojus gerbsim
Ir tik lietuviškai kalbėsime*
3. *O Aukščiausio vis prašysim
Kad parvestų į namus
Ten kur Nemunas žavus.*

Mijulė ir Vilytė Eivytės

* * *

MIJULĖS MALDELĖ

*O Dievuliau, Dievulėliau,
Leisk man augti sveikutėlei,
Globok mano sesutėlę,
Ir mamytę ir tėvelį,
Ir visus tuos, kur Lietuvoj
Tėviškėlėj mūs brangioj.*

Mijulė Eivytė

Gerb. p. Redaktoriau!

Prisimenu, kaip prieš trejetą metų Kalėdų Senelis padovanojo man EGLUTĘ. Nuo to laiko ji mane vis lanko. Ji man labai, labai patinka. Ją meiliai skaitau. Norėčiau, kad ji mane lankytų kas savaitę ar dažniau.

Tėveliai sako, kad Kalėdų Senelis lankydamas daugiau Lietuvos vaikučių mažiau beturi pinigėlių. O aš labai noriu, kad EGLUTĖ nenustotų mus lankiusi. Todėl su sesytėmis iš savo santaujų siunčiame \$4.00 EGLUTĖS prenumeratai.

Aš lankau šv. Jurgio mokyklos ketvirtąjį sk., o abi sesytės — antrąjį. Ir jos EGLUTĘ skaito.

Linkėdama Jums linksmų švenčių — lauksiu EGLUTĖS.

Aušrelė Vaičeliūnaitė,

Chicago, Ill.

STEBUKLINGAS ŽODELIS

(Mintis skolinta iš prancūzų literatūros)

M. L.

Tai buvo prie stalo. Mergaitės stiklinė buvo tuščia.

— Mamyte, vandens, — tarė mergytė. Motina tylėjo.

— Aš noriu vandens, mama, — pakartojo dukra.

Vietoj vandens motina papasakojo jai mažą pasaką:

— Senai, labai senai buvo stebūklingas urvas užverstas uola. Tame urve buvo sukrauta daugybė įvairių įvairiausių brangenybių. Žmonės, kurie apie tai girdėjo, stengėsi visokiais būdais praverti urvą, kad galėtų pasiekti turtą. Vieni mušė uolą kirviais, kiti kasė aplink duobes, o dar kiti šaukė ir koliojosi iš pykčio. Deja, urvas liko uždarytas kaip ir anksčiau. Ir štai vieną gražią dieną atėjo malonus žmogus. Jis ramiai pasakė vieną žodelį ir staiga uola prasivėrė. Tai buvo stebuklingas žodelis...

— O, tai buvo “prašau”, — sušuko dukrytė, kuri visuomet jautriai atspėdavo motinos pamokymą.

— Ne, tas žodis nebuvo “prašau”. Tačiau “prašau” yra taip pat stebūklingas žodis ir todėl, kad tu jį taip greit suradai, aš įpiliu tau vandens.

BUITIS

KONRADAS JUŠKA

*Taip norėjau ilgesį
gėlelei pasakyti,
O lietus už lango
Daužės, klykė.*

*Siekiu žemėn saulę
kelti ir atnešti,
O laukuos audra —
Ir languos šalna!*

*Taip norėjau visą
Žemę apkabinti, —
O takai, keleliai
Dyguliais nupinti.*

AUKSINIS VABALIUKAS

JURGIS JANKUS

(Tęsa iš praeito numerio)

Baltasis Bičiulis

LAPELIS pasijuto taip pasiilgęs motinos, kad nebežinojo nei ką daryti. Jis taip norėjo, taip norėjo, kad turėtų motiną. Ji galėtų būti ir ne tokia gera, kaip Rasytės, bet jis vistiek mylėtų, galėtų būti ir ne tokia graži, bet jis niekada nenustotų į ją žiūrėti, galėtų ir dainuoti prasčiau, bet jis atsisėstų kur kamputy ir klausytų, klausytų jos dainų.

Iš po juodųjų serbentų krūmo išlindo baltas baltas triušis ir priėjo prie Lapelio. Juodu su Lapeliu buvo dideli draugai. Lapelis nežinojo iš kur tas baltas triušis čia atsirado, nežinojo kur jo namai, ir nemėgino sulaikyti, kai triušis panorėdavo namo eiti. Bet kai triušis iš kur vėl ateidavo, visada pavaišindavo morka, salotų lapeliu, o jeigu tų neturėdavo, tai nors duonos kąsneliu, ir vis Baltuku vadino. Baltukui patikdavo ir vaisės ir vardas. Ir dabar jis atsitūpė ir pakėlė akis tiesiai Lapeliui į veidą. Šniukšt, šniukšt, šniukšt šniukštinėjo, orą gaudė: norėjo atspėti, ką Lapelis jam šiandien turi. Nieko nesulaukęs striktelėjo artyn ir pradėjo uostinėti vaiko batuką, paskum koją. Lapelis žiūrėjo, žiūrėjo į triušį, baltą tokį, švelnutį ir motinos pasiilgimas dar labiau suspaudė širdį.

— Oi Baltuk, Baltuk, kodėl aš neturiu mamytės, — staiga balsu pasakė. — Ir kodėl, Baltuk, kas turi, taip labai jos nemyli. Kad tu pamatytum, ką daro Rasytė. Ji turi ir mamytę, ir tėvelį, ir daug žaislų, ir tokių gražų meškiuką Rūtenis jai padarė, o ji viską spardo ir vis rėkia. Rūtenis nori, kad ji būtų mums kaip sesutė, o ji nori būti, kaip pikta karalienė. Verčiau tu, Baltukai, būk man broliukas. Tu visada geras, o ji vis rėkia. Bet kam ji taip rėkia? Ir tėtį su mama negražiai vadina. Ir nosį riečia. Svarbiausia, kad tu galėtum pamatyti, kaip ji nosį riečia. Kodėl tu nerieti? Tu visada toks lygus, geras, gražus. O kad tu pamatytum, kaip negražiai ji tada atrodo. Aš tik pažiūriu ir noriu išbėgti, o ji ir suprasti nenori, kad pasidaro negraži, ir niekas negali norėti, kad tokia būtų kam sesute. Aš manau, kad ir mama su tėčiu nenori, kad ji būtų jų dukutė. Bet ji to negali suprasti. Ji tam dar per kvaila. Juk ir tu, Baltuk, nesupranti, ką aš čia tau sakau.

— Aš tai suprantu, — staiga atsiliepė triušis, ir Lapelis taip nustebė, kad nebežinojo ką ir bedaryti.

Jis buvo ir girdėjęs ir skaitęs, kad gyvuliai kartais kalba, bet tas buvo tik pasakose, o čia tikras, gyvas triušis. Žodžius pasakęs jis dar arčiau pasislinko ir prisiglaudė Lapeliui prie kojos. Berniukas glostė jam ilgas švelnutes ausis ir žiūrėjo į saulės šešeliais mirguliuojančius klevo lapus. Kai saulė šviečia ir vėjelis pučia, lapai visada mirguliuoja, lyg maži zuikučiai nuo lapo ant lapo šokinėtų. Bet jeigu kas pasakytų, kad tikri kiškiai nuo lapo ant lapo šokinėja, niekas juk netikėtų.

Lapelis apsidairė po sodą. Daugiau nieko gyva nebuvo matyti, ir niekas kitas negalėjo jam atsiliepti.

— Ką gi tu supratai, Baltuk? — paklausė berniukas.

Baltukas tylėjo.

— Ar tai ne tu šnekėjai?

Triušis nieko nesakė.

Lapeliui pasidarė neramu. Argi jam būtų galėję taip pasigirsti.

Pakilo, apėjo visą sodą, apžiūrėjo kiekvieną medį ir kiekvieną krūmą. Nebuvo nieko. Vėl sugrįžo prie triušio.

— Ar tu? Kodėl nieko nesakai, jeigu supranti, ką aš sakau ir pats kalbėti gali?

Bet triušis buvo ramus. Kramtė žolelę ir nieko nesakė.

Lapelis dar valandėlę paglostė triušį, paklausinėjo ir, nieko nebeišgavęs, nuėjo pas Rūtenį.

Baltukas ir Ne

Rūtenis baigė dirbti lėlę. Didelę, šviesiais plaukučiais, mėlynoms akim. Ją padaryti buvo užprašiusi žila ponja savo sūnaus dukrelei. Ir prašė padaryti tokią, kad kitos jos draugės panašios neturėtų. Jis ir padarė tokią, kad paguldyta užsimerktų miegoti, pasodinta žiūrėtų ir šypsotųsi, o paimta už rankutės papurtytų galvutę ir pasakytų:

— Ne!

Lapelis apžiūrėjo lėlę, paėmė už rankutės, o ji tik papurtė galvutę ir pasakė:

— Ne!

Taip drąsiai ir taip tvirtai pasakė, kad Lapelis net krūptelėjo ir apsidairė po kambarį. Jis nepatikėjo, kad toks balsas būtų lėlės. Jam perdaug buvo netikėtų balsų: pirma triušio, dabar lėlės.

Rūtenis nusijuokė.

— Ar čia ji sakė, ar tu? — paklausė Lapelis.

— Patikrink, — šypsodamasis pasakė Rūtenis.

Lapelis abejodamas paėmė lėlę už rankutės, ir ji vėl:

— Ne!

Ir galvą papurtė, ir net lūputės sujudėjo.

Lapelis ilgai pažiūrėjo į brolių. Jis norėjo paklausti, ar Baltukas tikras triušis, ar tik Rūtenio padarytas toks, kaip tikras. Bet nepaklausė. Žinojo, kad Rūtenis iš to būtų tik susijuokęs, ir užuot klausęs apie Baltuką, pasakė:

— O pas Rasytę aš daugiau nebeisiu!

Rūtenis išplėtė akis.

— Kas pasidarė? — paklausė.

— Ji labai rėkia.

— Visi maži vaikai rėkia, — nusišypsojo Rūtenis.

— Bet ji jau nebe visiškai maža. Ji pyksta. O kai pyksta, būna labai negraži.

— Visi vaikai pyksta ir būna dar negražesni už ją.

— Bet ji pyksta visiškai be reikalo. Ir ji būna negraži visiškai kitaip, negu kiti vaikai.

— Visi vaikai be reikalo pyksta.

— Kam tu iš manęs juokies? — supyko Lapelis ir buvo arti ašarų. — Ji pyksta ant tėčio, ant mamos, ant meškiuko. Ji nieko nenori klausyt, nieko nenori suprasti, o tu iš manęs juokies.

— Nesijuokiu, Lapeli, aš tik žinau, kodėl ji pyksta?

Lapelis žiūrėjo išpūtes akis. Jis negalėjo suprasti, kaip Rūtenis galėjo žinoti, ko pyksta Rasytė, kad nežinojo nei jos tėvelis, nei mamytė.

— Rasytė pyksta, kad turi ant ko pykti. Kad turi tėtį, kad turi mamą, tai ir pyksta. O sakyk, ką mudu duotumėm, kad vėl čia galėtumėm turėti ir tėtį ir mamą. Ką tu, Lapeli, duotum, kad čia po sodelį dabar vaikšiotų mama ir dainuotų, o tėtis viduj ką nors dirbinėtų.

Lapelis nieko nepasakė. Jis nieko nebegalėjo pasakyti. Stovėjo ir ašaros biro per veidukus. Rūtenis irgi pamatė ašaras.

— O, neverk, Lapeli, — paėmė brolių už pečių ir apkabino. — Žinok, kad tik labai geri žmonės temoka mylėti tą, ką turi, o kiti temyli tik save ir tenori, kad visi juos temylėtų. Ką nors kitą mylėti jiems nerūpi. Bet aš tik kalbu, o tu dar permažas tokius dalykus suprasti.

— Bet aš suprantu.

— Tikrai? — nustebo Rūtenis.

— Aš žinau, kad Rasytė niekada nebus tikrai gera. Ji nieko nemoka mylėti: nei mamos, nei tėvelio, nei žaislų.

— Bet ji išmoks. Pamatysi, kaip išmoks. Nunešk jai dabar tą lėlę.

— Dabar?

— Dabar.

— Ne! — trumpai atkirto Lapelis.

— Ar ir tu nenori mokytis mylėti?

— Aš myliu gerus. Myliu tave, myliu Rasytės tėvelius, bet ne Rasytę.

Rūtenis valandėlę pagalvojo.

— O kaip tau rodosi, ar Rasytės tėveliams nebus smagu, jeigu tu nuneši jai gražią lėlę.

— Aš nežinau. Bet pats Rasytės tėtis liepė meškiuką nešti atgal. Tik Rasytė buvo greitesnė: pagavo ir po lova pametė.

Lapelis kalbėjo labai rimtai. Rūtenis nusišypsojo.

— Matau, kad moki būti stiprus, ir temoki mylėti tik tuos, kurie tau geri, — nusišypsojęs pasakė. — Gerai, tada aš pats nunešiu.

Ir tuoj pradėjo dirbti kitą tokią pat lėlę, kad žila ponia atėjusi rastų gatavą.

— Galiu nunešti ir aš, — po valandėlės pasakė. — Bet nunešiu ir tuoj atgal.

KAREIVĖLIS

Pranė Tekutienė

Opa, opa, per lazdele,
Adomukas koją kelia,
Dar žingsnelis jau ir jos,
Kareivėlis Lietuvos.

Uodegėlė žirgo ilga.
O po kėde kažkas žvilga...
Gal būt vilko, gal barsiuko,
O gal akys katinuko.

Nebalnojęs, nežabojęs,
Tik rankaite sau pamojęs.
Lėks kai viesulas ratu
Net girdėsis du-du-du!

Nesuprato to berniukas.
Ant jo žirgo strikt rainiukas,
Kabar - vabar ir bai, bai!
Adomukas ai! ai! ai!

Ant smakruko, ant kaklytės,
Melsvos žirgo pasagyti.
Dėk mamyte kompresėlių
Nešk lovytėn kareivėlių.

— Tavo valia, Lapeli. Kaip patiks, taip ir daryk.

Lapelis gerai apžiūrėjo lėlę, paguldė, pasodino, kelis kartus už rankutės paėmė, kad išgirstų "Ne!", gražiai suvyniojo, įdėjo į margą dėžutę ir išėjo.

TRUPUTĮ PAGALVOK

KLAUSIMAI – ATSAKYMAI

KLAUSIMAS. Šitas klausimas yra nuo visų mūsų aštunto skyriaus mergaičių. Mes esame, maždaug, visos trylikos metų. Mūsų skyriaus berniukai tokio pat amžiaus, bet jie, palyginus su mergaitėmis, nemoka šokti. Tai kai mes turime kokį nors klasės subuvimą, mes, mergaitės, norime šokti, o berniukai tik stumdosi, laksto ir taip pasidaro mums neįdomūs. Ką jūs mums patartumėte tokiais atvejais: šokti mergaitėms su mergaitėmis, pasikviesti vyresnių berniukų, ar išmokyti šokti mūsų berniukus.

ATSAKYMAS. Patariame jums išnaudoti viską — šokti tarp savęs, pasikviesti vyresnių berniukų, jeigu tik galima, ir mokyti šokti jūsų klasės berniukus. Nei vienas iš šių trijų dalykų jums nepakenks, jei tik jūs būsite drauge su savo mokytojais ar tėvais.

Kad jūsų klasės, tokio pat amžiaus, berniukai mažiau moka šokti, yra labai natūralu ir čia nėra jų kaltė, tokia žmogaus prigimtis, kad mergaitė bręsta apie dvejais metais anksčiau, negu berniukas. Jūsų amžiaus berniukai dar nemoka šokti ne dėlto, kad jie būtų negabūs šokiams, bet dėlto, kad jiems dar neįdomūs šokiai. Jie susidomės šokiais dar po kokių dvejų - trejų metų ir šoks tada nemenčiau kai jūs šokate dabar.

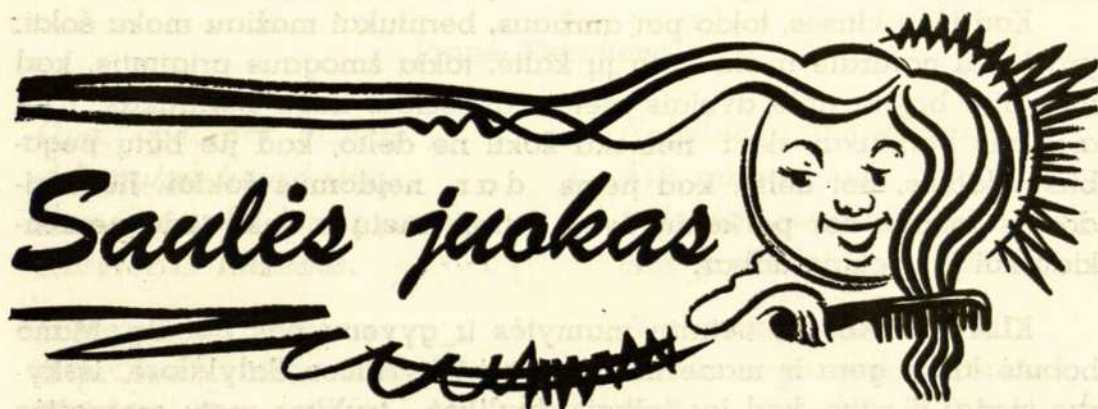
KLAUSIMAS. Aš neturiu mamytės ir gyvenu pas bobutę. Mano bobutė labai gera ir mane labai supranta visuose dalykuose, išskyrus vieną: ji sako, kad jos laikais dvylikos - trylikos metų mergaitės dar nei negalvodavo apie šokius, o šių dienų šito amžiaus mergaitės veržiasi šokti lyg suaugusios merginos. Kaip ten ištikrųjų buvo senais laikais?

ATSAKYMAS. Žmonės visada buvo panašūs, bet sąlygos, kuriose jie gyveno, būdavo skirtingos. Jaunimas šoka iš džiaugsmo, ne iš liūdesio. Gi jaunimas džiaugiasi tada, kai turi pakenčiamas gyvenimo sąlygas. Taigi, visada tie jaunuoliai, kurie turėdavo pakenčiamas gyvenimo sąlygas, džiaugdavosi ir šokdavo. Šokdavo visur — mieste ir kaime, šokdavo visoki jaunuoliai — mokyti ir nemokyti, turtingi ir neturtingi. Visi, kurie galėdavo džiaugtis. Pakalbėk su savo gerąja bobute, kokiose ji sąlygose augo, greičiausia tos sąlygos buvo tokios, kad ji tais laikais ištikrųjų negalėdavo nei galvoti apie šo-

kiaus. Užtikriname jūsų bobutę, kad kiti jaunuoliai, kurie gyveno pa-
kenčiamose sąlygose, ir tada šokdavo. Atitinkamu laiku, savo vieto-
je, šokdavo ir tavo amžiaus (trylikmečiai) jaunuoliai, ypač mergaitės.

KLAUSIMAS. Kaip jūs žiūrite į modernišką "rock'n roll" šokių
rūšį? Mums, jauniems, jie patinka, bet mūsų tėvams nepatinka.

ATSAKYMAS. Kad jums ši rūšis šokių "patinka", žinote jūs ir
jūsų tėvai. Bet kodėl jie jums "patinka", jūs nežinote, o jūsų tė-
vai žino. Norite žinoti ir jūs? Klausykite: todėl, kad tokia mada.
Ar šita mada yra pagimdyta meno, grožio, grakštumo? Ne, šitų da-
lykų šitoje madoje nėra nė kvapo. Kas šitą madą pakišo mūsų jau-
nimui? Biznieriai, kurie per tai uždirbo milijonus. Kaip tai? Jie pasi-
samdė tokius kaip Elvir Presley ir kitus, "rock'n roll" "menininkus",
juos gerai ištreniravo kaip kraipytiis scenoje ir pagauti silpnų jauno-
lių, ypač mergaičių, nuotaikas ir taip surinko iš mūsų jaunimo milijo-
nus dolerių. Ir dabar dar renkama už šios rūšies plokšteles. Patys
"rock'n roll" nėra šokiai, tai yra toks pasitrankymas ir pasistumdym-
as šokių salėje. Jūsų tėvai nemano, kad gražūs klasiški šokiai ver-
tėtų iškeisti ant šito pasitrankymo ir pasistumdymo. Štai kodėl jiems
ši šokių rūšis nepatinka.

Marytė parbėgo namo iš mokyklos ir sako: "Mamyte, aš gavau
šimtą!" "Tai puikū!" — sako mama. "O iš ko gi tu gavai šimtą?"
"Iš dviejų dalykų: iš skaitymo keturiasdešimt ir iš aritmetikos šešias-
dešimt".

*

"Ponas mokytojaus, ar jūs baustūmėte ką nors už tai, ko jis ne-
padarė?" — klausia Jonukas savo mokytoją. "Žinoma, ne. Bet kam
toks klausimas?" "Matote, aš nepadariau aritmetikos namų darbo",
— paaiškino mokinys.

*

Žydų rabinas mokė tikybos savo tautiečių vaikus. "Mauša, kas
izraelitus išvedė iš Egipto žemės?" — klausia rabinas. "Ui, tik ne aš!"

— atsako Mauša. Rabinas supyko, pavarė mokinį iš klasės ir liepė ryt atsivesti tėvą. Tėvas atėjęs klausia kuo jo sūnus nusikalto. Rabinas paaiškino, kad sūnus esąs nemandagus, jis į klausimą "kas izraelitus išvedė iš Egipto žemės" atsakęs "tik ne aš". O tėvas, ramiai išklausęs, ir klausia rabiną: "Ir jūs tikite, kad mano sūnus juos iš ten išvedė?"

*

"Kodėl tu buvai paliktas po pamokų šiandieną?" — klausia tėvas sūnų. "Dėlto, kad aš nežinojau kur yra Filipinai?" — paaiškino sūnus. "Žiūrėk, vaikeli, kad tai būtų paskutinis kartas, tu turi žinoti kur pasidedi savo daiktus".

*

Mokytojas: "Sakyk tiesą, kas padarė šį namų darbą?"

Mokinys: "Tėvas".

Mokytojas: "Viską jis padarė?"

Mokinys: "Ne, aš jam padėjau".

*

Petras: "Ar tu tiki, kad kas nor gali išpranašauti ateitį iš kortų?"

Juozas: "Mano motina gali".

Petras: "Kaip tai?"

Juozas: "Ji tik žvilktėrėjo į mano report card ir iš karto pasakė kas bus, kai pareis tėvas".

*

Kaziukas parėjo paskutinę mokslo metų dieną iš mokyklos ir sako: "Tėveli, ateinančius metus tu tikrai būsi patenkintas". "Dėlko?" — klausia tėvas. "Nes tau nereikės pirkti nei vienos naujos knygos, aš naudosisi visas šių metų knygas", — paaiškino Kaziukas.

*

Gydytojas, pasirengęs operuoti automobilių nelaimėje sužeistą žmogų, sako savo asistentui: "Sužinok jo pavardę, kad galėtume pranešti jo motinai". Asistentas po trijų minučių: "Jis sako, kad jo motina žino jo pavardę".

*

Mokytoja: "Pasakyk man, Antanuk, jeigu aš padėsiu tris kiaušinius čia ir penkis ten, kiek bus iš viso?"

Antanukas: "Aš nemanau, panele mokytoja, kad jūs galėtumėte tai padaryti?"

SIMTAS MĪSLIŲ BE VIENOS

Du galu ir galas.

Dvinagė šakė

*

Du ratu pagiryje stovi.

Ausys

*

Penki tvartai, vienos durys.

Pirštinė

*

Du bėga, du gena, du spokso, du kiokso, du riokso, vienuoliktasis pliekia.

Jautis

*

Lino širdis, taukų drabužis, sidabro galva.

Žvakė

*

Su medžiu lygus, niekad saulės nemato.

Šerdis

*

Gyvas būdamas gyvus penėjau, numiręs gyvus nešiojau.

Ažuolas

*

Dieną kaulus nešioja, naktį žiopso.

Klumpės

*

Žiemą brolis, vasarą molis.

Pečius

*

Keturi ponaičiukai viena kepure dėvi.

Stalas

*

Dar tėvas negimęs, sūnus padangėmis laksto.

Dūmai

*

Šonas šyla, šonas šąla, kojos pūsta, galva džiūsta.

Durys

Sužvingo žvingilas ant aukšto kalno — sidabro galva, kanapių uodega.

Varpas

*

Pasėjo pipirais, išdygo skatikais, pražydo marčiomis, iškaršo mergomis.

Grikliai

*

Nei žemdirbys, nei kalvis, nei dailidė, o pirmas sodžiuje darbininkas.

Gaidys

*

Burnelė kaulinė, barzdelė mėsinė, lopas ant lopo ir lope skylė.

Gaidys

*

Baltas boselis, raudona špunkelė.

Žąsiukas

*

Sėdi panaitė tamsioj seklyčioj, audžia be staklių ir be nyčių.

Bitė

*

Pelas už javą brangesnis.

Vaškas

*

Ne žmogaus taisytas, o skanumas neapsakytas.

Medus

*

Tu, tenai, būk ir supūk, pats aš eisiu saulaitės pasižiūrėti, našlaičių papenėti.

Sako grūdai daigas

MŪSŲ MOKYTOJA

V. Jonikas

Mokytoja šviečia
Klasėje kaip saulė
Rodo kur teisybė
Glūdi, kur apgaulė.

Atskleidžia knygelę
Pačią mylimiausią,
Kur nykštukai šnabžda
Pasakas į ausį.

Ir geri karaliai
Nulipa nuo sostų,
Klystančius pamoko,
Nuskriaustus paglosto.

Mažos mergužėlės
Klausosi ir tiki,
O berniukai šelmiai
Būna neišdykę.

Ji kiekvieną myli
Klasėje vaikutį —
Tai gražu ir gera
Mokytoja būti.

RASUTĖ IR MEŠKUTIS

Sonė Tomarienė

Turi Rasutė juodą meškutį,
Turi meškutis baltą snukutį.
Moka Rasutė šokti suktynį,
Šoka abudu susikabinę.
Šoka Rasutė ir trypinėja,
Klumpa, meškutis ir griuvinėja.
Moko Rasutė savo meškutį:
"Kelki kojytes aukščiau truputį.
"Šokdamas suki didelį ratą
"Ir nesimindžiok tu man ant batų.
"Galvą pakelki, tiesiai žiūrėki,
"O apsisukęs vis sutrepsėki."
Kai jiedu šoko, kai jiedu dūko,
Drebėjo grindys ir dulkės rūko!
Atbėgo mama, atbėgo tėtė —
Šitų šokėjų pasižiūrėti.
Gyrė mamytė: "Tai šokti moka!"
Gyrė tėtukas: "Tai puikiai šoka!"

PASLAPTIS

VĖTRA

*Leidžiasi saulutė — vakaras netoli,
Vieškeliu dulkėtu tėviškėn grįžtu:
Gėlės lenkia galvas, sveikinti lyg nori
Po ilgos kelionės, kai namo einu.*

*Sustoju prie durų savo mylimosios —
Norėjau pranešti, kad jau parėjau.
Įeiti į vidų tiktai aš nedrįsau:
Vis dar abejoju — gal nerasiu jos*

*Ilgai ten stovėjau, ant vartų parimęs.
Kiek čia atminimų, buvusių kadais!
Pralėkė jaunystė, kaip vėjas pašėlęs —
Nunešė bedugnėn mūs dienas brangias.*

*Kas gali grąžinti, kas senai paskendo.
Praeities beribės drumstam vandeny.
Pakelėje gėlės visos jau nuvyto —
Aš likau benamis tremtinio kely.*

ŽIEMA

Albina Kašiubienė

*Žiema, žiema lauke šalta,
Sniegas tiesia skarą baltą,
Supa žemę ir vynioja,
Šiaurys dainą jai dainuoja.*

*Upėj šaltis stato tiltus,
Debesėlis barsto miltus.
Barsto snaigėm ir žvaigždutėm,
Lekiam nuo kalno rogutėm.*

*Štai iš sniego lipdom senį,
Tikrą žiemos besmegenį,
Šalta rankom, šalta kojom,
Sniego pusnį pasiklojom.*

KĄ EGLUTĖ DUODA?

EGLUTĖ padeda lietuvių šeimoms išlaikyti lietuvišką dvasią.

EGLUTĖ padeda mažiems vaikams išmokti lietuviškai skaityti, o didesniems — pažinti lietuvių kultūrą.

EGLUTĖ ugdo vaikų literatūrinį skonį.

EGLUTĖ padeda jaunuoliams pratintis rašyti į spaudą.

EGLUTĖJE rašo patys žymiausieji mūsų vaikų literatūros autoriai.

DĖL TO EGLUTĖ JUS PRAŠO:

ATNAUJINTI tuo jau prenumeratą ateinantiems metams.

UŽSISAKYTI ją, jei dar nesi užsisakęs.

UŽSAKYTI ją kituose kraštuose vargingai gyvenantiems lietuviams vaikams, jei gali.

PARAGINTI pažįstamus ją užsiprenumeruoti.

PAREMTI ją auka.

EGLUTEI užsisakyti adresas: Immaculate Conception Convent,
R. F. D. 2, Putnam, Connecticut

VASAROS ATOSTOGOS VAIKAMS

Ateinančią vasarą yra organizuojama mažai vaikų grupei vasarvietė Atlanto pakraštyje.

Vasarvietė prasidės birželio 22 d. ir tęsis iki rugpiūčio 30 d., iš viso dešimt savaitių. Galima užsisakyti dvi savaites ar daugiau.

Mokestis — \$25.00 savaitei. Už tai vaikas gaus viloje kambarį, maistą ir rimtą pedagoginę priežiūrą.

Tiksli vieta — Indian Neck, Connecticut, tarp New Haven ir New London. Patartina užsakymus daryti jau dabar, nes vėliau bus sunkiau gauti pageidaujamas savaites.

Užsakymams ir informacijoms adresas:

Dr. A. Šerkšnas, 301 Silas Deane Hway., Wethersfield, Conn.

PRIEŽODŽIAI

Ant palinkusio karklo visos ožkos lipa.

*

Arklys keturiomis kojomis ir tai suklumpa.

*

Aš jam kalną pyliau, jis man duobę kasą.

*

Aš ne gegelė girioj kukuoti.

*

Atitiko kirvis kotą.

*

Bėga kaip galvon duotas.

*

Blaškos it dantį geliamas.

*

Dainiaisėjo, dainiais ir išėjo.

*

Daug vežimų veža.

*

Dėjo amžiams, sudėjo prekymečiui.

ALP 1785

Gintaras Nenortas

29 Babcock St.

Hartford, Conn.

Larch.

91.189365